



Recht in de ogen van Cato

De jongen in de entree had blauw haar en een hoofd vol piercings. Hij had een scherp gezicht met kleine, onzekere ogen, en stond zenuwachtig om zich heen te kijken in het midden van de ruimte. Mevrouw Kano stond naast hem.

'Kijk,' zei ze tegen hem, 'daar komt je bijtdreiziger.' Ze knikte naar Cato. 'Cato, dit is Teun. Teun is een beetje nerveus. Misschien kun je hem wat limonade inschenken?'

'Gaat zij mee?' vroeg Teun verbaasd. 'Dat is nog maar een kind!'

Cato besloot het compliment, dat natuurlijk beledigend bedoeld was, te negeren en liep naar de bar.

'Wil je sinaasappel- of citroenlimonade?' vroeg ze.

'Ik hoef geen limonade,' zei Teun bars.

'Ook goed,' zei Cato.

'Cato is nog jong, maar ze is uitstekend geschikt als bijtdreiziger,' zei mevrouw Kano. 'Bij haar ben je volkomen veilig.'

Is dat zo? wilde Cato bijna vragen, maar ze slikte het in. Ze zag de oogjes van Teun naar haar loeren.

'Ik loop even naar boven om alles voor te bereiden,' zei mevrouw Kano. 'Zo terug.'

Met een schoendoos onder haar arm liep ze de trap op.

Teun en Cato stonden een tijdje zwijgend tegenover elkaar. Cato probeerde in te schatten wat voor jongen hij was. Hij leek vooral boos en nukkig.

'Waarom heb je al die piercings?' vroeg ze toen.

'Omdat ik dat mooi vind,' zei Teun.

Cato knikte en bedacht dat zij dat misschien ook wel kon doen. Haar hoofd vol piercen. Best cool.

'Hoe heet je hond?' vroeg ze.

'Mijn hond is dood. Sinds vorige week.'

'Aha,' zei Cato.

'Hij heette Max. Ik kreeg hem twaalf jaar geleden.'

Cato knikte. De dag van de foto.

'En je wil hem nog een keertje zien,' zei ze.

Teun haalde zijn schouders op. 'Zoiets,' zei hij.

Mevrouw Kano kwam de trap weer af. 'Als jullie er klaar voor zijn, mogen jullie me volgen,' zei ze, en ze opende de deuren naar de filmzaal.

Cato besloot dat ze een vastberaden indruk moest maken op Teun en liep voor hem uit de zaal in, achter mevrouw Kano aan. Op het scherm was een enorm grote projectie van de foto te zien. De zesjarige Teun was twee meter lang en de puppy zo groot als een schaap.

'Je horloge, Cato,' zei mevrouw Kano. 'Hoe laat heb je het?'

'Elf over acht.'

'Oké, jullie hebben tot tien uur dan. Tien uur op jouw horloge. Als jullie willen terugkeren: de mist is nooit ver weg. Gewoon erin lopen, niet bang zijn. En bij elkaar blijven. Afsproken?'

Cato voelde haar hart in haar keel kloppen, maar ze probeerde haar gezicht strak en rustig te houden. Ze volgde mevrouw Kano tot vlak voor het doek en voelde hoe Teun achter haar bleef staan.

'Gewoon erin stappen alsof je over een hekje in de wei stapt,' zei mevrouw Kano. 'Het scherm voelt raar, een beetje als een bad ijswater. Maar net als bij een bad ijswater moet je er gewoon even doorheen en dan ben je zo gewend. Duidelijk?'

Cato knikte, bang dat haar stem haar zenuwen zou verraden.

'Mevrouw...' begon Teun toen. 'We gaan toch niet echt door de tijd reizen? Het is toch meer een soort... truc of zo? Zoiets als een droom?'

'Nee, geen truc,' zei mevrouw Kano. 'En geen droom. Het is allemaal echt. Daarom moet je geen gekke dingen

doen. Niets verstoren. Dat kan grote gevolgen hebben. En jullie moeten vooral op tijd terugkomen.'

Teun staaarde glazig naar het scherm. Cato kon zich helemaal voorstellen hoe hij zich voelde. Maar ze probeerde uit alle macht niet ook glazig naar het scherm te staren.

'Als je liever niet gaat is dat helemaal geen punt, hoor,' zei mevrouw Kano. 'Ik kan me voorstellen dat het allemaal best raar en spannend is.'

Cato keek Teun aan, half hopenend dat hij het zou afblazen. Maar hij zag haar kijken en rechte toen zijn rug.

'Nee hoor,' zei hij. 'We gaan.'

'Mooi,' zei mevrouw Kano. 'Je zult zien dat het een fluitje van een cent is. En Cato is bij je.' Ze knipoogde naar Cato, maar Cato was zo nerveus, dat de knipoog die ze teruggaf vast meer op een zenuwtic leek.

'O, je bril, Cato,' zei mevrouw Kano.

'Wat is daarmee?'

'Die kun je beter afzetten. Jullie zullen alles in het begin een beetje wazig en vlekkelig zien. Dat trekt snel bij. Maar ik heb gemerkt dat hulpmiddelen zoals een bril de wazigheid alleen maar erger maken.'

'Dus ik zie minder wazig zonder bril?'

'Precies.'

Cato deed haar bril af en gaf hem aan mevrouw Kano.

'Hand in hand,' zei mevrouw Kano.

'Ehm...' aarzelde Cato. Teun snoof.

'Kom op,' zei mevrouw Kano. 'Niet zo kinderachtig, jullie.'

Cato voelde de hand van Teun voorzichtig tegen die van haar tikken.

Vooruit, Cato, dacht ze. Wie is hier nou de baas? Met een stevige greep pakte ze de hand van Teun, iets te hard misschien, want ze voelde iets knakken in zijn vingers en hoorde hem kreunen. Des te beter, dacht ze. Dan zijn de rollen tenminste duidelijk.

'Hup, erin met jullie,' zei mevrouw Kano.

Cato stapte naar voren. Ze voelde hoe Teun haar volgde. Ze stak haar voet in het scherm en voelde een ijzige steek in haar botten die zich door haar hele lichaam verspreidde. Ze moest nu door, dacht ze. Net als in de koude zee. Niet terugkrabbelen, ineens er doorheen. Ze zette nog een stap. In een ogenblik omvatte het scherm haar helemaal. Het voelde inderdaad als een bad ijswater, alleen had mevrouw Kano er niet bij verteld dat het was alsof er tienduizend onzichtbare piranha's in dat ijswater zwommen die Cato levend leken op te vreten. Ze had het bijna uitgeschreeuwd, maar net zo plotseling als de afschuwelijke pijn begon, was die ook weer weg.

Ze stond aan de rand van het park, tegenover de dierenwinkel. Nog steeds hand in hand met Teun. Zijn greep was nu minstens net zo stevig als die van haar.

Cato keek naar haar andere hand, bewoog haar vingers, draaide haar hoofd. De lucht voelde dikker, bijna als water. Haar zicht was inderdaad wazig, alsof alles in

nevel hing en de wereld net een beetje langzamer ging. Het licht van de straatlantaarns leek uitgevlekt in de opkomende schemering en de gezichten van mensen op straat leken vertraagd te lachen en te praten. Voorbijgangers liepen langs alsof ze op de maan waren.

En de geur was anders, Cato rook geen gras van het park, geen uitlaatgas van een voorbijrijdende scooter. Ze rook een zoete, scherpe geur die haar deed denken aan de geur van het vocht uit een paardenbloemsteel – een geur die Cato altijd heerlijk vond.

Teun maakte zich los van haar hand en stond naast haar met evenveel verbazing naar zijn handen en vingers te kijken. Cato keek naar de jongen en langzaam maar zeker begonnen dingen om haar heen scherper te worden. Eerst Teun, toen de stoep, de straatlantaarns, de boomtakken. Alles werd haarscherp, alsof ze perfecte ogen had. Met haar perfecte ogen zag ze een donkere sluier over de blik van Teun trekken. Toen werd haar aandacht naar de overkant van de straat getrokken, waar de deur van de dierenwinkel openging. Een man en een vrouw stapten naar buiten en achter hen huppelde een jongetje mee. In zijn armen een puppy. Teun van zes. Terwijl Cato rustig bleef staan en probeerde zo min mogelijk op te vallen, schoot de Teun naast haar plotseling de straat over, richting de jonge Teun met zijn puppy.

'Teun, wat doe je!' riep Cato uit.

Teun van achttien reageerde niet, Teun van zes keek verschrikt op bij het horen van zijn naam en verstijfde

toen hij de jongen met de piercings op zich af zag ren-
nen. Piercing-Teun griste het hondje uit zijn handen en
rende het park in.

'Teun!' riep Cato weet.

'Hé! Kom terug!' riep de vader. En toen: 'Hé! Jij daar!'
Cato beseftte met een schok dat hij het tegen haar had.
'Is dat een vriend van je? Wat is dit voor rotstreek?'

Hij kwam op Cato af, terwijl de kleine Teun bedrem-
meld en bevroren bij zijn moeder bleef staan.

'Nee, ik...' begon Cato. Ze moest Piercing-Teun vin-
den. Voordat dit allemaal vreselijk verkeerd zou aflo-
pen...

'Staan blijven!' riep de vader.

'Sorry!' riep Cato. 'Ik vind hem wel!'

Cato draaide zich om en rende het parkje in.

Stomme koe, je had zijn hand nooit moeten loslaten!
riep ze in gedachten tegen zichzelf. Wat een eikel! Een
hondje stelen van zijn eigen kinder-zelf! Wie deed dat
nou?

'Staan blijven!' hoorde ze achter zich, maar het klonk
al verder weg. Het was al bijna donker en in de schadu-
wen van het parkje kon ze zich goed verstoppen. Maar
dat gold natuurlijk ook voor Piercing-Teun. Straks stap-
te hij met dat hondje het scherm uit... Waar zat dat
stomme joch?

Ze hoorde rumoer verderop en zag lichtjes tussen de
bomen. Waar was die mist nu eigenlijk? Ze sloop ver-
der in de richting van de lichtjes en kwam op een open

veld. Ze herkende de plek. Altijd als er iets werd georga-
niseerd in het dorp, dan werd dat op deze plek gedaan.
Ze zag dat het er vergeven was van de lampionnen. Er
liepen groepjes mensen rond in feestelijke kleding en
er brandden vuurkorven. Misschien dat Teun zich hier
tussen de mensen verstoppt had? Ze beweegde zich tussen
de lampionnen door als een vis in een komafvis, het gras
gleed geluidloos onder haar voeten door.

'Teun!' probeerde ze. Maar ze durfde niet hard te roe-
pen, want ze was bang dat de vader het zou horen. Nie-
mand reageerde. Mensen lachten en praatte. Spelende
kinderen renden vertraagd langs haar.

Iemand riep: 'Toe, speel nou iets!'

Cato's blik ging naar een kleine menigte rondom een
podium aan de andere kant van het veld. Ze hoorde een
pianokrukje schuiven, maar ze kon het podium niet zien
voorbij de menigte.

Toen stilte. Toen begon iemand te spelen. In al vanaf
de tweede noot herkende Cato de muziek.

'Papa?' fluisterde ze.

Ze schuifde dichterbij en probeerde op haar tenen
over de mensen uit te kijken. Het lukte niet, ze zag nog
steeds niets. Maar ze zag wel dat het niet haar vader was
die daar speelde. Want ineens zag ze hem - een twaalf
jaar jongere versie van hem - tussen de mensen staan.
Cato verstijfde en wilde hoe kippensnel zich van haar
nek tot haar tenen verspreiden. Piercing-Teun en het
hondje verdwenen volledig uit haar gedachten.

Ze wist wie het was die piano speelde.
Het park viel stil, alleen de muziek klonk nog tussen de bomen. Cato luisterde ademloos en dacht aan niets. Toen de laatste noten wegebden, werd er voorzichtig geklapt. Cato zag haar vader glimmen van trots. 'Nou, nou, zo veel eer verdien ik niet, hoot!' klonk achter de mensen vanaf het podium.

Cato herkende de stem onmiddellijk, ook al had ze haar nooit horen spreken. En op het moment dat ze haar stem hoorde, voelde het alsof er niets vertrouwders was dan dat, alsof ze de stem al die tijd al bij zich had gedragen. De stem van haar moeder was als een knipoog: hij relativeerde alles, maakte alles lichtig, open. Ook al sprak ze andere woorden uit, haar stem zei: alles komt goed.

Nu pas besepte Cato waar ze naar keek. Dit was het moment van de foto die ze jaren geleden op internet had gevonden. De foto waar ze dagen achtereen naar had zitten staren. Hij speelde zich hier recht voor haar ogen af. Het feest in het parkje, de mensen, en daar was ze: tussen de menigte door verscheen haar moeder, met heel even een stralende glimlach op haar gezicht en toen die ontroerde blik die Cato zo vaak van achter haar scherm had zitten bestuderen.

Vlak achter Cato flitste een camera. De foto was gemaakt. Maar haar moeder had niet recht in de camera gekeken, begreep Cato nu. Ze had recht in de ogen van Cato gekeken.